

Kommunal Rapport

ANALYSE 2018 | ENDELIGE TALL
4. juli 2018

Aurland

34 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

nr. 210 justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 12 | Gruppe: nr. 4
Nøkkeltallene er omtrent som forventet ut fra økonomiske forutsetninger.

AnnONSE

90 | **KBN** Kommunalbanken
ÅR | Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene.

Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	122	182	34	49	6	12	175	21	61
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	420	418	317	338	320	202	382	266	210
Rangering inntektsnivå	10	10	6	6	5	6	5	5	9
Grunnskole	97	47	62	16	41	22	26	39	43
Pleie og omsorg	373	355	268	299	47	23	320	61	142
Barnevern	19	293	378	347	213	279	346	124	260
Barnehage	334	311	18	39	161	33	356	91	112
Helse			71	56	54	61	164	184	158
Sosial	396	245	262	222	274			127	
Kultur		2	3	6	2	5	10	4	3
Økonomi	111	45	28	24	20	77	45	70	145
Kostnadsnivå		407	421	402	253	427	427	422	421
Miljø og ressurser	13		364	309	267	55	95	320	232
Saksbehandling			18	27	74	68		107	111
Vann, avløp og renovasjon			32	134	163	211	261	53	1

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	11	37	241	111	250	245	49	61
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	11	180	361	256	362	353	183	210
Grunnskole						115	131	62	43
Pleie og omsorg	300	385	352	290	214	224	91	70	142
Barnevern				355	226	379	356	195	260
Barnehage	116	287	21	204	124	78	348	98	112
Helse		42	128	43	44	330	159	228	158
Sosial				343	346			201	
Kultur	9	3	3	5	5	4	7	7	3
Økonomi			45	97	19	111	86	74	145
Kostnadsnivå				428	418	426	428	424	421
Miljø og ressurser		40		18	192	98	21	323	232
Saksbehandling			54		41	71		81	111
Vann, avløp og renovasjon				46	13		11	8	1

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Hovedanalyse – foreløpig utgave 2018

Aurland havner på en 210. plass i den foreløpige utgaven av Kommunebarometeret 2018 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er samlet sett klart bedre enn normalen i Kommune-Norge.

Aurland er helt i toppsjiktet innen vann, avløp og renovasjon og kultur. Kommunen er også inne på Topp 100-lista hva gjelder grunnskole.

Kommunen har sin svakeste plassering innen enhetskostnader (421. plass).

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Aurland på en 61. plass. Nøkkeltallene er omtrent som forventet ut fra økonomiske forutsetninger.

Grunnskolen: Avgangskarakterene på 10. trinn i Aurland har vært helt i norgestoppen de siste fire årene. Resultatene i fjor var litt bedre enn snittet av prestasjonene de foregående årene. På ungdomsskolen oppfyller 56 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Pleie og omsorg: I Aurland har 69 prosent fagutdanning. De beste ligger på 84 prosent eller høyere. Har kommunen en plan for å komme dit? Andelen er en god del lavere nå enn for ett år siden. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Aurland tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 42 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Aurland på 8,2 prosent. Kommunen har en god statistikk for saksbehandlingen i barnevernet; 90 prosent av sakene ble behandlet innen den vanlige tremånedersfristen i fjor. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i

barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Aurland er god målt mot de fleste andre. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 41 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 36 prosent. Andelen menn som jobber i barnehagene i Aurland er langt under snittet. De beste ligger på 17 prosent menn. I Aurland går 75 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Hvordan kan andelen bli høyere? Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Aurland er på 22,5 leger per 10.000 innbyggere. I Aurland er det ledig plass på 67 prosent av fastlegelistene. Vi har ikke oppdaterte tall for antall helsesøstre i kommunen. Hvis kommunen står oppført med null i statistikken har vi ignorert tallet da det sannsynligvis indikerer at tjenesten kjøpes hos andre. Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er middels, målt mot antall innbyggere.

Sosialtjeneste: Vi har ikke data for hvor lenge de unge mottakerne i Aurland går på sosialhjelp. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 3,3 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på prosent. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er normalt. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

Økonomi: Korrigert netto driftsresultat var på 2,5 prosent i Aurland i fjor. Det er bra, i likhet med veldig mange andre kommuner. Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss. Netto renteesponert gjeld er ganske lav i kommunen, målt mot brutto driftsinntekter. Investeringsnivået har vært omtrent middels i

Aurland de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Aurland er blant de høyeste i landet, og kommunen er på 418. plass på denne tabellen. Innen pleie og omsorg er kommunen blant de dyrest drevne i landet. Aurland driver barnehagene dyrere enn de aller fleste andre kommuner. Kommunen er på 412. på denne tabellen. Kostnadene i barnevernet i Aurland er middels.

Kommunebarometeret 2018 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vektning, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har

framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

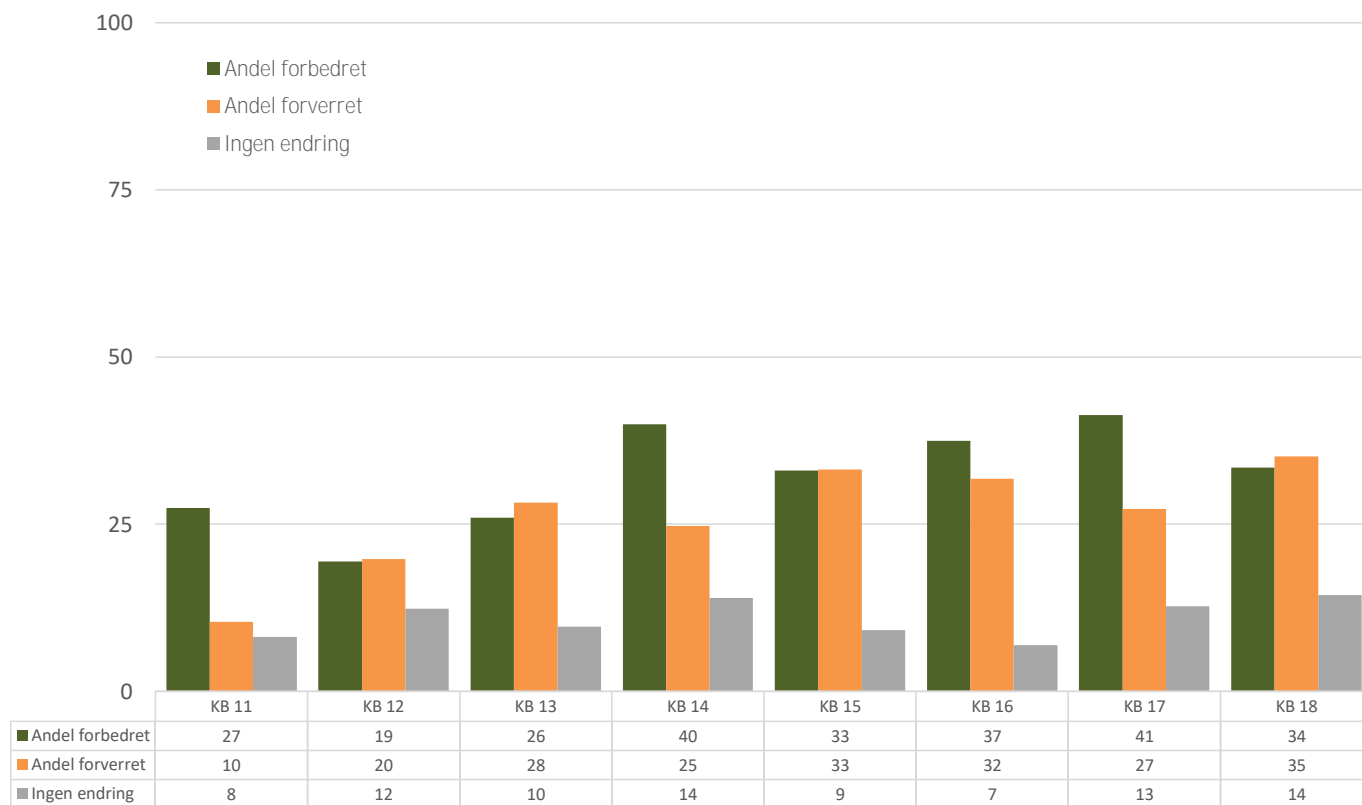
Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer fra i år en **forbedringsskår**, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2018/metode

Kommunens forbedringskår

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året, justert for nøkkeltallets vekt i

barometeret. Indikatorene som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i «ingen endring». En typisk kommune har

de siste årene forbedret omtrent 50 prosent av nøkkeltallene, justert for indikatorenes vekt.

Kommunens forbedringskår målt mot Kommune-Norge

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen legger mest vekt på sentrale nøkkeltall.

Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre). Men i stor grad er det mulig å forbedre seg innen de indikatorene som er i bruk i Kommunebarometeret. Det indikerer også utviklingen i Kommune-

Norge samlet: Hvert år er det en klart større andel av nøkkeltallene som blir bedre, enn dårligere.

Grunnskole

43 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

48

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Pluss	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 %)	42,2	42,7	44,4	3	41,0	43,0	5,6	5,9	6,0
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	40,1	42,9	46,9	2	41,4	44,5	2,9	5,1	6,0
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år (10 %)	84	67	67	332	73	87	5,8	3,1	2,7
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (5 %)					24,1	19,5			
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)					8,7	6,2			
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)					4,9	2,9			
SKOLEBIDRAG: Skoleresultater korrigert for sosiale faktorer på ungdomstrinnet, snitt siste to år (10 %)	3,3	3,8	3,8	3	3,5	3,7	2,6	6,0	6,0
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn (5 %)	52	58	77	150	70	100	2,0	2,5	3,7
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn (5 %)	43	50	56	313	68	100	2,3	2,3	2,6
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn (2,5 %)	100	100	99	100	95	100	6,0	6,0	5,8
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn (2,5 %)	100	100	93	321	96	100	6,0	6,0	4,0
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	94	94	95	11	91	95	6,0	6,0	6,0
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	93	94	92	5	86	90	6,0	6,0	6,0
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	10,1				5,2	2,8	1,6		
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	10,5	9,3	7,2	64	9,2	5,0	4,4	4,5	5,1
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	17,9	12,1	15,5	361	10,2	6,3	1,3	3,6	2,0
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	41	49	45	67	16	68	3,9	4,6	4,3
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	0	0	74	27	29	82	1,0	1,0	5,5
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	0	0	0	230	8	51	1,0	1,0	1,0

Grunnskole

43 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

48

Aurland er blant de 50 beste på årets tabell. Avgangskarakterene på 10. trinn i Aurland har vært helt i norgestoppen de siste fire årene.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt også det siste året, men ikke like raskt som før. At valgfag er med i beregningsgrunnlaget, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Resultatene i fjor var litt bedre enn snittet av prestasjonene de foregående årene.

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 73 prosent. Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 67 prosent. Andelen elever fra kommunen som ikke fullførte med bestått innen fem år i perioden 2012-17, var like stor som for det foregående kullet.

Statistikk publisert i fjor indikerer at skolene i kommunen bidrar relativt sett mye til elevenes resultater. Er dette tilfeldigheter, eller kan andre lære av Aurland

Andelen lærere som oppfyller de nye kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt. 70 prosent av lærerne som underviser i fagene på barneskolen har minst 30 studiepoeng i faget. På ungdomsskolen er andelen nå 68 prosent. En del lærere i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matematikk i kommunen mangler fordypning ifølge statistikken. De beste kommunene ligger på 100 prosent.

På ungdomsskolen oppfyller 56 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 95 prosent av elevene på 7. trinn. Det gir Aurland en 11. plass på denne tabellen. Snittet er på 91 prosent.

92 prosent av elevene på 10. trinn sier at de trives godt. I Norge er snittet 86 prosent.

Andelen elever som får spesialundervisning har nasjonalt økt marginalt i småskolen det siste året, til 5,2 prosent. Andelen er uendret på 5.-7. trinn (9,2 prosent) og tilnærmet lik på ungdomstrinnet (10,2 prosent). På 5.-7. trinn får 7,2 prosent av elevene spesialundervisning. Det er ganske lavt målt mot mange andre kommuner.

På ungdomsskolen er det mange elever som får spesialundervisning. Andelen er på 15,5 prosent.

På landsbasis har 16 prosent av elevene i småskolen leksehjelp. Mange flere får leksehjelp i småskolen i Aurland enn det som er vanlig. Andelen på 45 prosent gir en 67. plass på denne tabellen.

På 5.-7. trinn nasjonalt gis leksehjelp til 29 prosent.

På dette trinnet i Aurland er det veldig mange som får leksehjelp, Aurland får en 27. plass på denne tabellen.

8 prosent av elevene på ungdomsskolen i Skole-Norge får leksehjelp.

I kommunen er det ingen som får leksehjelp på ungdomsskolen, ifølge statistikken.

Pleie og omsorg

142 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

51

20 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall	Plass	Snitt		Topp		Kommunens karakter		
		KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Topp		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018		
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	71	73	69	367	74	84	3,1	3,4	2,0		
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	76	76	72	298	80	98	3,6	3,5	3,0		
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	36	38	42	195	37	86	3,3	3,3	3,5		
KORTTIDSPASSER: Andel korttidsplasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	37	37	42	34	19	58	5,2	5,3	4,6		
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	27	27	27	231	1	59	2,7	2,5	2,6		
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	19	19	19	228	0	58	2,5	2,4	2,4		
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	93	93	100	1	87	100	5,4	5,3	6,0		
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	3	0	7	171	10	28	1,6	1,0	2,2		
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	12	12	12	31	4	13	5,5	5,5	5,5		
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	16,8	15,3	15,1	5	4,8	10,5	6,0	6,0	6,0		
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iverettes innen 15 dager (5 %)	98	96	86	409	95	100	4,9	4,3	1,0		
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	184	91	50	254	105	0	3,0	4,8	5,3		
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)	56	55	56	115	40	71	4,6	4,6	4,7		
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)					5,3	13,3					
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	7,3	7,3	7,6	221	8,9	24,2	2,5	2,5	2,6		
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)	37	36	40	115	12	57	4,1	4,1	4,5		
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)		83	86	110	77	96		4,2	4,5		
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	85	83	86	20	60	85	5,8	5,8	6,0		
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)					9	21					

Pleie og omsorg

142 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

51

Aurland er blant de 100 beste på årets tabell. Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. Én av fire mangler altså fagutdanning i sektoren.

I Aurland har 69 prosent fagutdanning. De beste ligger på 84 prosent eller høyere. Har kommunen en plan for å komme dit? Andelen er en god del lavere nå enn for ett år siden.

Av dem som bor på sykehjem, har 80 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Aurland er det 72 prosent som er i denne kategorien.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem gamle på sykehjem har en grad av demens. Antallet plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Aurland tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 42 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Denne dekningsgraden er noe høyere nå enn for ett år siden.

I gjennomsnitt er knapt 20 prosent av sykehjemsplassene i Norge nå korttidsplasser. Andelen har økt litt de siste årene. Kommunen har høyere andel korttidsplasser enn mange andre, 42 prosent. De beste kommunene ligger på 58 prosent.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem nasjonalt i fjor. I

snitt er det 33 minutter med lege per beboer per uke.

Omfanget av tjenesten var omtrent uendret i Aurland i fjor.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009 at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25 minutter i uka.

Målt per beboer er det ikke spesielt mye tid med fysioterapeut på sykehjem i kommunen. Aurland ligger på 19 minutter, mens de beste er oppe på 58 minutter.

Landet sett under ett er 87 prosent av plassene på sykehjem nå det som kan regnes som moderne enerom. Bruk av andres plasser kan være en feilkilde i statistikken i enkelte kommuner.

100 prosent av rommene på sykehjem er regnet som moderne enerom.

Andelen vedtak om hjemmetjeneste som er håndtert innen 15 dager har for landet gått ned til drøyt 95 prosent.

De langt fleste vedtakene om hjemmetjeneste blir satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

For landet totalt er det registrert trygghetsalarmer som tilsvarer 40 prosent av de over 80 år som bor hjemme.

Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen litt over middels.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. Andelen ligger nå på 8,9 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år.

I Aurland er det 7,6 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1.000 gamle innbyggere.

Andelen funksjonshemmete som helt har fått innfridd behovet om bistand til å delta i jobb

eller studier er nasjonalt på 76 prosent. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det 86 prosent av de med funksjonshemninger, som får helt har fått innfridd behovet for bistand til å delta i arbeid og studier. De beste ligger på 96 prosent.

Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Aurland er det 86 prosent som helt har fått oppfylt sitt behov, og dermed er kommunen på 20. plass på denne tabellen.

Barnevern

260 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

21

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	7,3	7,4	8,2	362	4,3	3,2	2,8	2,8	2,7
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	47	100	90	187	87	100	1,5	6,0	5,1
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	51	70	65	348	81	94	1,5	3,2	2,4
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)					34	22			
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)					32	23			
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	7,9	7,9	8,3	33	4,8	8,8	5,9	5,1	5,5
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	15	12	19	182	20	11	5,1	5,8	4,2
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)					94	100			
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)					92	100			
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)					85	100			
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)					83	99			
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	10 496	9 673	9 098	264	9 064	20 319	3,0	2,3	2,1
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	0	0	1	91	0	3	1,0	1,0	2,7

Et nytt nøkkeltall er andelen barn i barnevernet, justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelene i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel – i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 4,3 prosent av barna omfattet av tiltak. Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Aurland på 8,2 prosent.

Andelen saker som tar mer enn tre måneder å behandle, gikk litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 87 prosent av sakene. Andelen fristbrudd har nasjonalt aldri vært lavere.

Kommunen har en god statistikk for saksbehandlingen i barnevernet; 90 prosent av sakene ble behandlet innen den vanlige tremånedersfristen i fjor.

Sett de fire siste årene under ett, ligger kommunen langt etter de beste.

Av barn som er i barnevernet, er 34 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Målt mot antall mindreårige har bemanningen i barnevernet økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Aurland er relativt høy, med 8,3 stillinger per 1.000 mindreårige. I fjor var bemanningen om lag uendret.

Antall barn per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Aurland er det 18 barn, mot et landssnitt på 20 barn per årsverk.

I landet samlet har 94 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. Andelen har aldri vært høyere.

Vi har ikke oppdaterte tall for hvor mange barn med tiltak som har en utarbeidet plan.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende helsetiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. Korrigert for lønns- og prisvekst økte utgiftene med nær 4 prosent i fjor, til drøyt 9.000 kroner per barn under 5 år.

I Aurland er det regnskapsført lave netto utgifter til forebygging.

I bare ett av de fire siste årene har kommunen oppgitt at den har spurt brukerne. Er det hyppig nok? Hvordan har den siste undersøkelsen ført til endring og forbedringer?

Barnehage

112 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

18

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	6,1	4,7	4,7	23	6,0	4,6	2,5	6,0	5,8
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i private barnehager (5 %)	6,2	4,5	6,8	263	6,2	5,0	2,4	6,0	1,0
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	88	100	100	1	95	100	4,3	6,0	6,0
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, andre barnehager (5 %)	100	100	100	1	95	100	6,0	6,0	6,0
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	35	45	41	96	36	48	3,7	5,7	4,6
FAGUTDANNING: Andel ansatte i andre barnehager med relevant utdanning (5 %)		13			37	46		1,0	
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager (7,5 %)	7,7	3,6	6,7	275	11,7	16,7	2,7	1,4	2,4
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år (7,5 %)	70	50	75	310	81	100	2,8	1,0	2,9
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	93	80	74	398	79	100	2,9	1,2	1,2
ÅPNINGSTID: Andel barnehager som har åpent minst 9 timer hver dag (5 %)	33	67	67	395	93	100	1,0	1,0	1,7
STØRRELSE: Barn per barnehage (5 %)	23	22	22	44	48	18	5,5	5,6	5,6
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (5 %)	5,2	5,5	5,4	362	5,9	11,9	1,2	1,4	1,3
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (2,5 %)	4,7	7,4	7,9	24	5,3	9,2	1,3	4,1	4,7
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass (2,5 %)	94	94	85	348	91	100	4,7	4,7	2,2

Aurland er blant de 100 beste på årets tabell. Bemanningen uttrykkes nå i barn per årsverk, i stedet for det noe vanskelig tilgjengelige «oppholdstimer per årsverk». Bemanningen var uendret i fjor i snitt, med 6 barn per voksen i kommunale barnehager og 6,2 barn per voksen i private barnehager. Legg merke til at SSBs statistikk avviker noe fra den som er tilgjengelig på barnehagefakta.no. Bemanningen i barnehagene i Aurland er god målt mot de fleste andre. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå var bemanningen omtrent uendret i Aurland i fjor.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi fra nå også med noen data for private barnehager. Blant styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte er det på nasjonalt nivå svært liten forskjell på utdanningsnivået mellom kommunale og andre barnehager. 95 prosent av styrere og ledere har godkjent utdanning, mens 36 prosent av ansatte totalt har pedagogisk

utdanning. Alle styrere og ledere i de kommunale barnehagene i Aurland har godkjent utdanning, i likhet med i mange andre kommuner.

41 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 36 prosent.

Andelen menn ansatt i barnehager økte igjen på landsbasis i fjor, til 12 prosent. Andelen har nå økt ti år i strekk.

Andelen menn som jobber i barnehagene i Aurland er langt under snittet. De beste ligger på 17 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 81 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt.

I Aurland går 75 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Hvordan kan andelen bli høyere? Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal

feilkilde.

Over tid er statistikken relativt svak målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge.

Nasjonalt har 93 prosent av barnehagene åpent minst 9 timer hver dag. NB: SSB vil heretter kun publisere hvor mange barnehager som er åpent 10 timer eller mer. 67 prosent av barnehagene i kommunen er registrert med lang åpningstid.

Et nytt nøkkeltall i barometeret er hvor store barnehagene er totalt. Utgangspunktet er at det er positivt for barna at barnehagene er små. Utviklingen går i retning av større og dermed antakelig også mer kostnadseffektive barnehager. Det er imidlertid ikke ensbetydende med at tilbudet blir bedre.

«Foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager», heter det i en rapport fra Fafo. I snitt har en barnehage nå 48 barn.

Barnehagene i kommunen har ifølge statistikken i snitt 22 barn.

Helse	158 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre		41				
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
7,5 % vekt i barometeret									
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	22,7	22,4	22,5	24	11,0	23,2	6,0	6,0	5,8
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som har ledige plasser (5 %)	100	100	67	127	36	100	6,0	6,0	4,3
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	0	0	0	1	1	0	6,0	6,0	6,0
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser (5 %)	16	16	18	78	4	36	3,2	3,2	3,6
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	110				78	180		3,4	
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	0,0	11,2	11,2	157	8,6	20,4	1,0	3,5	3,6
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)	1 091			5	72	671			6,0
INNLEGGELSER: Antall innleggelses på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	278	248	181	281	151	128	2,1	3,1	3,1
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	100	97	90	258	87	100	6,0	5,6	5,0
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	78	57	9	424	89	100	3,9	1,3	1,0
VAKSINE: Andel 2-åringer som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	87	86	84	345	95	98	2,9	2,1	1,5
VAKSINE: Andel 9-åringer som er vaksinert mot meslinger (10 %)	83	84	95	201	95	98	1,0	1,0	4,5
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	595	587	585	20	671	586	5,4	5,8	6,0
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	320	316	236	138	195	599	3,9	3,8	3,0

Legedekningen fortsetter å øke, slik den har gjort de siste ti årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har småkommunene langt høyere legedekning enn storbyene. Legedekningen i Aurland er på 22,5 leger per 10.000 innbyggere.

I barometeret har vi tatt med flere nøkkeltall knyttet til fastleger, for å rette mer oppmerksomhet om tilgangen på disse. Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå på 36 prosent nasjonalt. Det er ikke mange fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer.

I Aurland er det ledig plass på 67 prosent av fastlegelistene.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i Kommune-Norge. Hvis det er feil stillingskode i

A-meldingen, blir årsverkene ikke registrert riktig.

Vi har ikke oppdaterte tall for antall helsesøstre i kommunen. Hvis kommunen står oppført med null i statistikken har vi ignorert tallet da det sannsynligvis indikerer at tjenesten kjøpes hos andre.

Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er middels, målt mot antall innbyggere.

Aurland har 1091 jordmødre per 10.000 fødte barn. Dekningen er veldig god målt mot resten av Kommune-Norge.

Statistikken for innleggelses er basert på nytt datagrunnlag, og ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.

Det er et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår.

Snittet i Norge har falt fra 95 til 87 prosent på bare ett år.

89 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen 14 dager i Norge i fjor. Statistikken nasjonalt har blitt stadig bedre de ti siste årene. 9 prosent av nyfødte i kommunen hadde hjemmebesøk innen to uker i fjor.

En del av 9-åringene i kommunen er ikke vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Kan kommunen bidra til at andelen vaksinerte øker?

Sosialtjeneste

7,5 % vekt i barometeret

.plass Andel nøkkeltall som har blitt bedre **44**

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)

SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	4,5	3,5	4,0	153		3,0	4,5	4,0
--	-----	-----	------------	------------	--	------------	------------	------------

SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)

SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	6,1	8,1	3,3	75		3,3	2,1	5,2
---	-----	-----	------------	-----------	--	------------	------------	------------

SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)

SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)	30	19	33	222		3,2	5,0	3,1
---	----	----	-----------	------------	--	------------	------------	------------

SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)

ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	17	21	19	341		4,7	4,6	3,9
--	----	----	-----------	------------	--	------------	------------	------------

AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)

ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	22	125	67	164		1,3	3,1	2,4
--	----	-----	-----------	------------	--	------------	------------	------------

BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)

BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	75	57				4,1	2,8	
---	----	----	--	--	--	------------	------------	--

INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)

Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp nasjonalt i fjor, og er på måneder. Vi må tilbake til 2010 for å finne lengre stønadstid. Vi har ikke data for hvor lenge de unge mottakerne i Aurland går på sosialhjelp.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt den lengste som er registrert de siste ti årene – måneder. For de over 25 år i kommunen er stønadstiden omtrent som i normalkommunen. Voksne går omtrent like lenge på stønad nå som for ett år siden.

Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 3,3 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på prosent.

prosent av de som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder. Andelen er nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor. 33 prosent av dem som går på sosialstønad i

Aurland mottar den i minst 6 måneder. De beste ligger på måneder.

Nasjonalt har prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen har falt betydelig det siste året, og er nå på det laveste nivået i nyere tid.

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er normalt. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

prosent av søknadene om kommunal bolig ble i snitt innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare prosent som har et slikt tiltak.

I Aurland kjenner vi ikke til i hvor stor grad individuell plan er tatt i bruk.

Kultur

3 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

48

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt		Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (7,5 %)	5,3	4,1	3,6	203	4,6	8,9	3,7	2,9	2,6
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	18	18	20	86	14	26	4,1	4,0	4,5
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (5 %)	5,5	3,7	3,4	169	3,0	7,1	3,5	2,9	2,7
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (15 %)	2 372	2 612	3 286	24	1 294	3 444	4,4	4,9	5,8
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger (15 %)	2 972	2 829	2 804	6	775	1 621	6,0	6,0	6,0
KINO: Kinobesøk per innbygger (2,5 %)	1,1	1,3	1,4	124	2,2	4,0	2,3	2,3	2,6
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking), per 1.000 innbyggere (15 %)	8,1	5,7	6,8	86	9,2	12,5	3,7	2,9	3,4
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	50	54	53	21	15	52	5,6	5,9	6,0
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	11	18	14	169	13	24	1,9	4,1	3,1
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innb. under 20 år (10 %)	9,9	10,0	10,1	21	1,9	10,1	5,3	5,9	6,0
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige (10 %)	3,8	3,8	3,7	259	6,8	18,7	1,8	1,8	1,8

Aurland er helt i toppsjiktet i sektoren. I Kommune-Norge samlet var besøket på biblioteket uendret i fjor. Snittet er på 4,6 besøk per innbygger. Biblioteket i Aurland har litt lavere besøk enn normalen, ifølge statistikken.

14 prosent av den voksne befolkningen i Norge er aktive lånere på biblioteket, ifølge Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking. I Aurland er 20 prosent av de voksne registrert som aktive lånere.

Bibliotekene låner ut stadig mindre, nasjonalt har omfanget aldri vært mindre per innbygger (3 utlån).

Justert for lønns- og prisvekst brukte en kommune i snitt 775 kroner per innbygger av egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Det er rekord.

Netto utgifter til idrett og anlegg er høye i Aurland - 2804 kroner per innbygger. Det gir en 6. på denne tabellen.

Telemarksforsking setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Aurland er sysselsettingen middels målt mot folketallet.

15 prosent av de mellom 6 og 15 år går nå på kultur- og musikk-skole nasjonalt. Andelen ble litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er mest populært, er det sju ganger så mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever.

Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er veldig høy målt mot de fleste andre kommuner.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Aurland får elevene middels antall timer med undervisning.

Økonomi

145 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

35

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	1,8	3,1	2,5	217			2,4	3,3	3,2
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	1,7	2,2	1,4	292			3,3	3,1	2,3
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	14,6	-0,4	-0,2	334			6,0	1,8	2,3
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	10,8	16,0	18,1	73			3,5	4,2	4,4
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år (5 %)	-2,5	5,2	2,1	132			1,4	5,5	4,1
GJELD: Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	-8	-3	10	79			5,4	5,5	4,9
GJELD: Endring i renteesponert gjeld siste år (5 %)		5,4	12,7	386				3,7	1,6
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	-0,6	-1,6	-2,7	10			4,1	5,7	6,0
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	8,4	10,2	16,3	307			5,0	4,6	3,4
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	23	24	30	18			6,0	6,0	6,0
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	4,9	6,1	6,0	333			3,7	3,0	2,7

Aurland er blant de 100 beste på årets tabell. Godt driftsresultat nasjonalt betyr også at lista lagt høyt for å få gode karakterer. Derfor er det viktig å være oppmerksom på kommunens egen utvikling, og ikke bare se på tabellplasseringen. Korrigert netto driftsresultat var på 2,5 prosent i Aurland i fjor. Det er bra, i likhet med veldig mange andre kommuner. Resultatet ble ørlite svakere i fjor.

Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på prosent av brutto driftsinntekter, det høyeste som er målt noen gang.

Aurland har et solid disposisjonsfond, som normalt vil være stort nok til å håndtere plutselige økonomiske utfordringer. Er bufferen på nivå med kommunestyrets bestilling?

Netto renteesponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteesponert gjeld på prosent av brutto driftsinntekter, omtrent det

samme som for ett år siden.

Netto renteesponert gjeld er ganske lav i kommunen, målt mot brutto driftsinntekter.

Det siste året har gjeldsgraden i Aurland økt voldsomt. Er det en planlagt gjeldsvekst, eller har det bare blitt slik?

Kommune-Norge samlet bruker prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Aurland har ingen problemer hva gjelder å betjene gjeld. Netto finans, før avdrag, utgjør faktisk en betydelig inntekt, på 2,7 prosent av brutto inntekter. Det indikerer at kommunens handlingsrom er større enn korrigert inntektsnivå skulle tilsi.

Investeringsnivået har vært omtrent middels i Aurland de fire siste årene.

KBN Finans

Et kraftig verktøy for styring av
kommunens samlede gjeldsportefølje

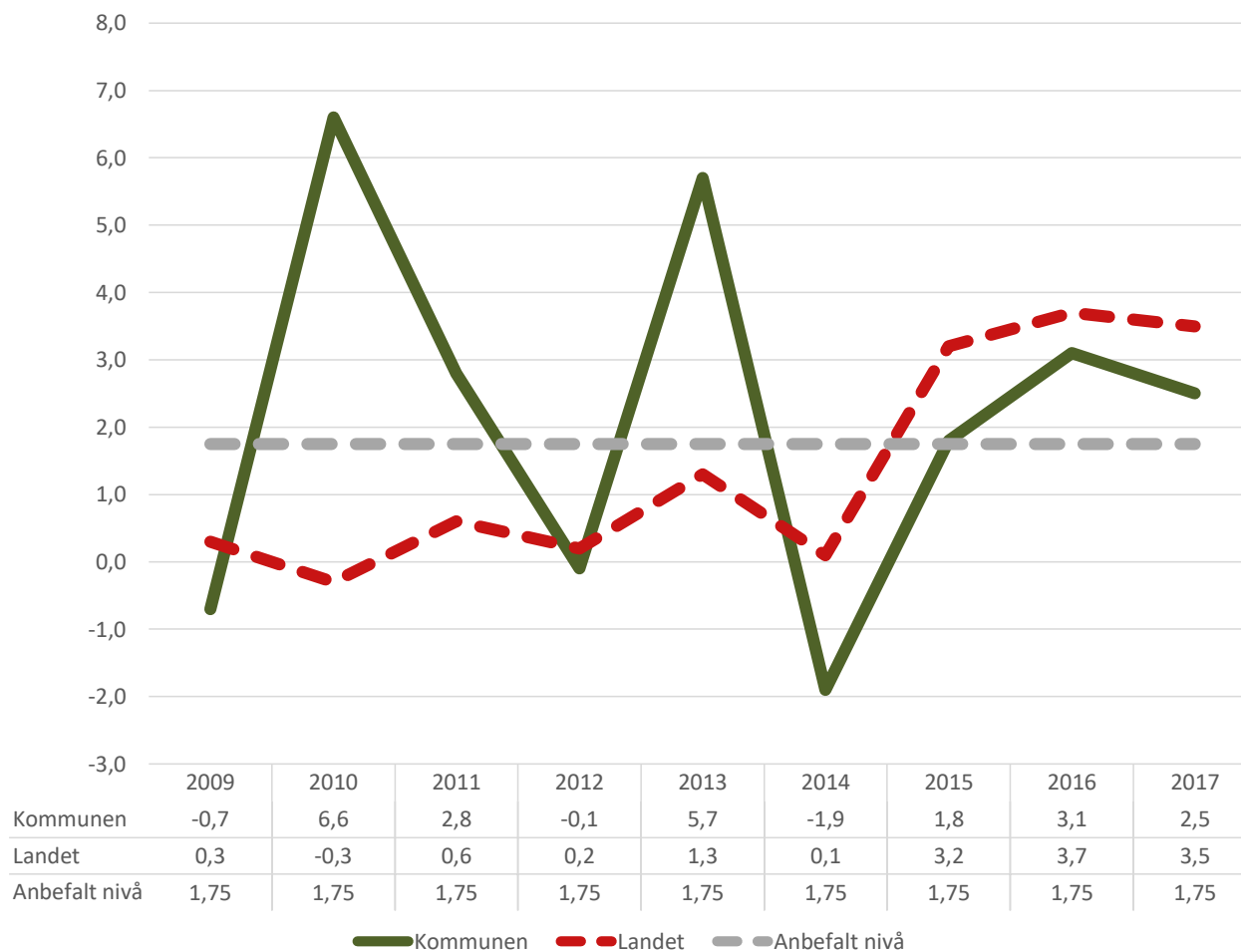

KBN Finans gir kommunen:

- god oversikt over kommunens finansielle stilling
- faste standard rapporteringsmuligheter
– men også mulighet for skreddersøm!
- mulighet til å simulere ulike markeds- og rentescenarier,
og hvordan dette påvirker bruk av av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer
- mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiki
- lett tilgang til dokumentasjon tilhørende gjeldsporteføljen

Ta KBN Finans i bruk idag på www.kommunalbanken.no

Korrigert netto driftsresultat (regnskapsår)

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs

generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

I realiteten har netto driftsresultat vært høyere enn den virkelige driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også

havnet i driftsregnskapet.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
					421	.plass	Andel nøkkeltall som har blitt bedre		50
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	18 570	18 374	18 563	418	13 447	12 066	1,0	1,0	1,0
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	25 289	25 163	24 502	410	17 024	13 965	1,0	1,0	1,0
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	12 282	9 740	10 993	412	8 435	7 459	1,0	2,5	1,0
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	4 308	2 904	2 529	277	2 221	1 116	1,0	3,0	4,0
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 305	3 416	1 727	59	2 790	956	2,8	3,5	5,0
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	4 171	4 212	3 436	356	2 624	1 931	1,0	1,1	2,8
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	7 550	8 347	8 816	425	3 785	2 828	1,0	1,0	1,0

Aurland havner helt i bunnsjiktet på årets tabell i sektoren. Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2017-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år.

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Aurland er blant de høyeste i landet, og kommunen er på 418. plass på denne tabellen. Kostnadene var omtrent uendret i kommunen i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov.

Innen pleie og omsorg er kommunen blant de dyrest drevne i landet. Justert for lønns- og prisveksten falt utgiftene i pleie og omsorg med 3 prosent i fjor, ifølge statistikkene.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst.

Aurland driver barnehagene dyrere enn de aller fleste andre kommuner. Kommunen er på 412. på denne tabellen.

Kostnadene i Barnevern-Norge økte med hele 11

prosent per innbygger i fjor, etter at vi altså har korrigert for lønns- og prisvekst. Det er den kraftigste økningen i nyere tid. Utgiftene øker mye både i de rimeligste og de dyrest drevne kommunene.

Kostnadene i barnevernet i Aurland er middels. Det siste året har utgiftene i barnevernet gått ned med 13 prosent, etter at vi har tatt hensyn til prisveksten.

Innen administrasjon ligger Aurland 5027 kroner over landsgjennomsnittet, målt per innbygger. Kommunen er blant de i landet som fører størst utgifter på administrasjon, og det er selv etter at vi har korrigert for utgiftsbehovet.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen under viser hva som er kommunens korrigerte kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, medianen i eget fylke og egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

Husk at vi har justert kommunens netto utgifter for utgiftsbehovet, slik det framkommer i

kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Forskjeller knyttet til ulik befolking og geografi er altså tatt hensyn til. Tallene bør derfor i stor grad være sammenliknbare mellom ulike kommuner, men selvsagt spesielt mellom kommuner som likner på hverandre.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Netto utgifter er korrigert for kostnadsnøklerne i statsbudsjettet for 2018, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	18 563	13 342	13 873	16 782	13 023	12 682	13 885
Pleie og omsorg	24 502	17 024	17 941	22 703	15 986	15 355	20 995
Barnehage	10 993	8 360	8 440	10 550	8 033	7 944	7 812
Barnevern	2 529	2 189	2 044	3 177	1 768	1 084	863
Sosialtjeneste	1 727	2 522	2 321	3 906	1 872	605	2 009
Kommunehelse	3 436	2 603	2 801	3 605	2 318	2 420	3 062
Administrasjon	8 816	3 789	4 298	6 848	3 648	3 215	4 975

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	39	34	11	43	46	34
Pleie og omsorg	44	37	8	53	60	17
Barnehage	31	30	4	37	38	41
Barnevern	16	24	-20	43	133	193
Sosialtjeneste	-32	-26	-56	-8	186	-14
Kommunehelse	32	23	-5	48	42	12
Administrasjon	133	105	29	142	174	77

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

232 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

50

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall

Plass

Snitt

Topp

Kommunens karakter

KB 2016

KB 2017

KB 2018

KB 2018

KB 2018

KB 2016

KB 2017

KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (15 %)	88	166	154	360	113	70	5,4	1,9	2,0
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg) (15 %)	15,2	11,9	12,0	400	4,8	3,7	1,0	1,0	1,0
RESSURSER: Sjøppel per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger (15 %)	375	396	369	108	435	236	4,9	4,5	4,1
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3) (15 %)	75	75	76	202	65	43	4,9	4,6	4,5
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (10 %)	755	320	478	25	213	530	6,0	3,8	5,5
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar (10 %)	0,1	0,3	0,4	167	1,1	0,0	5,9	5,8	5,7
BEREDSKAP: ROS-analyser siste år innen skred og ras, flom og overvann (5 %)	3	2	2	137	2	3	6,0	3,5	3,5
SAMFERDSEL: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	513	520	533	152	598	442	3,6	3,8	3,7
SAMFERDSEL: Netto driftsutgifter til kommunale veier, per kilometer vei (5 %)	339	155	193	40	135	244	6,0	4,1	4,7
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	60	38	82	171	108	233	1,9	1,3	2,4

Sektoren er en samlepott av ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om ulik forvaltning av ressurser og miljø. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt. Korrigert for lønns- og prisvekst var energikostnadene stabile i fjor, ifølge regnskapstallene.

Kostnadene er vesentlig lavere enn for femseks år siden. Snittet er nå på 113 kroner per kvadratmeter.

Energikostnadene for bygg i Aurland er ganske høye målt mot resten av Kommune-Norge; 154 kroner per kvadratmeter.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små.

Det er mange kvadratmeter bygg i Aurland målt mot innbyggertallet. Det er dyrt. Kommuner med lave innbyggertall ligger naturlig høyt på denne statistikken.

Et viktig ressurs spørsmål er hvor mye søppel som produseres. I år har vi korrigert søppelmengden for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale tall for bruk av fritidsbolig og antall personer

per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger økte med 3 prosent i fjor, totalt sett.

Det produseres litt mindre søppel i Aurland enn normalen i Kommune-Norge. Vi har korrigert for antall fritidseiendommer i kommunen.

Vannforbruket er nasjonalt på vei ned per innbygger, og falt også i fjor – til 65 kubikkmeter per innbygger.

Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med godt over 10 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er første gang i nyere tid vi ser en slik vekst i pengebruken på dette feltet. Andelen av dyrket og dyrka jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Aurland er svært lite jordbruksareal omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

Det er få nøkkeltall knyttet til samferdsel. Kommunen bruker tilsynelatende noe mer enn normalkommunen på å vedlikeholde kommunale veier, målt som netto driftsutgifter per kilometer.

Kostnadene til vedlikehold av kommunale bygg kan ses på som en indikator for om formuen blir bevart eller ei. Utgiftene økte

med knapt 5 prosent i fjor, etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. I snitt er utgiftene til vedlikehold i Kommune-Norge på 108 kroner per kvadratmeter.

Kommunen bruker litt mindre penger på vedlikehold enn normalkommunen. Høy pengebruk er positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

111 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

15

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	Plass	Snitt	Topp	KB 2016	KB 2017	KB 2018
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)		4	4	196	7	0		5,3	5,3
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (15 %)	15	19	19	245	17	5	4,1	3,2	3,2
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (15 %)	38	21	21	68	38	9	3,8	5,2	5,2
EIERSEKSJONERING: Saksbehandlingstid (5 %)		17	17	128		3		4,9	4,8
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)		61	20	8	88	24		5,7	6,0
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (5 %)		51	45	206		14		3,7	4,2
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn (15 %)	2	5	0	278	7	29	1,2	1,8	1,0
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig (15 %)	10 482	9 570	9 593	160	12 645	4 134	4,4	4,7	4,9

Sektoren handler fortsatt i all hovedsak om byggesak og teknisk sektor, ettersom det nesten ikke finnes data om saksbehandling i Kommune-Norge generelt. Det er synd at ikke Kommune-Norge måler dette på mer oversiktlig og tilgjengelig vis. En utfordring er at det mangler data for mange kommuner på enkelte nøkkeltall, noe som gjør plasseringer og vurderinger mer usikre enn ellers. Av byggesakene Kommune-Norge behandlet i fjor, brøt kommunene fristene i 7 prosent av sakene, ifølge tallene. Andelen er på nivå med tidligere år. I de verste kommunene er det fristbrudd i over 30 prosent av sakene. Aurland er bedre enn veldig mange andre hva gjelder å overholde byggesaksfristene. Det er bra – kan kommunen komme helt i toppsjiktet her?

Byggesaker med 3 ukers frist har omtrent samme saksbehandlingstid som tidligere år. Kommunene bruker i snitt nesten hele tiden de har til rådighet; behandlingstiden er på 17 dager. Prosessen for søknader med 3 ukers behandlingsfrist er i snitt på 19 dager i kommunen.

Byggesaker med 12 ukers frist behandles ganske raskt, snittet i kommunen er på 21 dager.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og mange som ikke rapporterer. Det var bare 7 prosent tilsyn i fjor, det laveste som er målt i de fire årene statistikken har eksistert. Kommunen har ikke ført tilsyn med byggesakene, ifølge statistikken. Hvorfor ikke?

Saksbehandlingsgebyret for enebolig er litt under snittet i Aurland på 9593 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

Vann, avløp og renovasjon

1 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

46

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2018	KB 2016	KB 2017
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (10 %)	10 158	10 043	6 835	17			4,2	4,3	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli (7,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE (7,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge (2,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH (2,5 %)	24	17	93	333			1,0	1,0	5,5
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger (5 %)	0,0	0,0	0,0	1			6,0	6,0	6,0
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer (5 %)	20	20	19	125			4,4	4,4	4,3
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%) (2,5 %)	0,6	0,5	0,7	119			2,2	2,2	2,7
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år) (2,5 %)	26	26	24	60			3,1	3,1	3,8
ALDER: Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp (%) (2,5 %)	0,1		1,3	34			1,3		4,6
ALDER: Alder på spillvannnettet (år) (2,5 %)	30	31	32	226			1,9	1,7	1,6
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav (20 %)	98	93	96	21			6,0	5,8	5,9
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett (5 %)	0		0	1			6,0		6,0
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere (5 %)	0	0	0	1			6,0	6,0	6,0
RENOVASJON: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biologisk behandling (20 %)	50	50	50	44			5,6	6,0	5,7

Aurland er blant de 100 beste på årets tabell. Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2017-kroner. Gebyrene har nå sunket i seks år på rad, og er i snitt på kroner. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Aurland er blant de laveste i landet. Det er positivt så sant det ikke betyr at vedlikeholdet på anleggene lider.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det

ingen bedring å spore over tid. I snitt forsvinner fortsatt prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på nær 50 prosent. Ifølge statistikken lekker det noe fra ledningsnettet. Mange kommuner har langt dårligere statistikk.

Fornyingen av vannledningsnettet har de tre siste årene vært ganske liten.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Kommuner som i for stor grad ikke har registrert alder på ledningsnettet, er imidlertid holdt utenfor statistikken. Vannledningsnettet i Kommune-Norge er i snitt år gammelt. Verken vannledningsnettet eller

spillvannnettet skiftes ut raskt nok på nasjonalt nivå. Snittalderen for spillvannnettet er nå år. Utskifting av spillvannnettet i Aurland har vært prioritert litt høyere enn i normalkommunen de tre siste årene, ifølge statistikken.

Nasjonalt leveres prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning og biologisk behandling. Det er omtrent som før. De beste kommunene her ligger på godt over 50 prosent, de dårligste på ned mot og under 20 prosent. En ganske stor andel av avfallet fra kommunen går til materialgjenvinning og biologisk behandling.

De ti beste i fylket

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Førde	1	9	38	147	80	94	364	103	126
Sogndal	15	14	316	119	234	51	88	44	243
Eid	16	8	148	9	198	83	146	407	213
Gloppen	21	27	71	33	136	58	210	411	235
Stryn	38	25	287	90	196	391	80	239	79
Hornindal	52	18	336		79	35		135	216
Fjaler	81	31	319	388	119	80	14	149	35
Vågsøy	82	22	272	74	253	56	136	413	255
Leikanger	92	89	92	69	38	219	368	221	253
Jølster	129	76	68	97	15	45	154	387	347

De ti beste i kommunegruppa

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Bykle	47	150	176		5	6		2	425
Sirdal	96	41	23	241	76	91		12	426
Suldal	209	127	46	128	390	34	261	7	422
Aurland	210	43	142	260	112	158		145	421
Modalen	221		212		10		382	3	402
Eidfjord	238		211		37	42		88	420
Salangen	242	280	54	380	20	32	142	214	348
Aukra	253	30	255	292	406	225	209	4	416
Forsand	350	374	42	344	325	188	144	5	415
Nesseby	381		389	224	143	26	224	208	337

De Aurland likner mest på

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tokke	42	19	121	99	3	3		89	412
Bykle	47	150	176		5	6		2	425
Sirdal	96	41	23	241	76	91		12	426
Balestrand	161	21	96	78	316	120	244	139	387
Valle	166	68	57	68	371	269	36	33	419
Tinn	171	185	41	177	22	168	118	63	408
Flå	194	98	263	228	218	100	111	115	252
Suldal	209	127	46	128	390	34	261	7	422
Bygland	218	205	115	181	53	107		31	393
Vinje	230	222	44	129	153	4	34	253	424
Eidfjord	238		211		37	42		88	420
Nore og Uvdal	266	230	141	47	204	236	175	60	392
Vang	295	191	2	315	247	156	107	254	417
Odda	341	94	220	401	239	123	81	84	386
Tydal	342		85		28	36		171	406
Hol	345	228	138	162	275	365	16	153	413
Vik	353	197	373	288	237	54	82	285	345
Lærdal	378	203	192	326	200	98	265	402	378
Sørfold	412	325	346	95	176	298	268	351	423

Aurland målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Voss	196	289	269	216	194	124	335	142	189
Aurland	210	43	142	260	112	158		145	421
Ulvik	321	158	73	307	278	44	358	317	365
Hol	345	228	138	162	275	365	16	153	413
Vik	353	197	373	288	237	54	82	285	345
Lærdal	378	203	192	326	200	98	265	402	378

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Det er ti flere nøkkeltall i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Den viktigste endringen er at vi innen barnevern og sosialtjeneste nå også måler omfanget av tilbudet korrigert for beregnet behov. Vi kan dermed identifisere hvilke kommuner som i stor eller liten grad har tiltak i barnevernet og innbyggere på sosialhjelp. I

begge tilfeller antar vi at en lav skår er positivt. I barnehagene har vi fra i år også tatt med data om andre barnehager enn kommunale, men lavere vektet. Vi har hentet ut flere data om fastlegeordningen, for å legge mer vekt på den. Innen vann og avløp har vi tatt med ledningsnettenes alder, og ikke bare

fornyingsstakten, ettersom disse indikatorene bør ses i sammenheng med hverandre. Innen grunnskole har vi erstattet snitt på nasjonale prøver med andelen elever på laveste mestringsnivå, ettersom det nøkkeltallet skiller noe mer på kommunene.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» – punktet midt mellom topp og bunn.

På samme måte er grensen for

bunnkarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnkarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6).

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår. Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.

Hva er en normalkommune?

I analysen bruker vi ofte begrepet normalkommune. Da viser vi *ikke* til kommunen som ligger på landsgjennomsnittet - men den kommunen som har et resultat som er midt mellom de aller beste og de aller dårligste kommunene.

En normalkommune vil ha karakteren 3,5 (se boksen over). Landsgjennomsnittet er i veldig stor grad påvirket av innbyggertallet og resultatene i de store kommunene. Men vi ser i noen tilfeller at det er veldig stor forskjell mellom landsgjennomsnittet og hvor de

fleste kommunene befinner seg på skalaen. Da kan det bli stor forskjell mellom hva normalkommunen leverer, og landsgjennomsnittet. Det viktige er å identifisere hva som er de beste resultatene i Kommune-Norge, uavhengig av kommunestørrelse.

